

PEDAGOGICKÁ
FAKULTA

Využití Feuersteinova kognitivního přístupu k učení při práci s dětmi a dospělými

Den ATC Cogito a ATC Instrumentálního obohacování Reuvena Feuersteina při Katedře psychologie Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy

konaný v rámci tří denní konference Mezinárodní asociace pro kognitivní vzdělávání a psychologii (IACEP)

Místo konání: **Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, Magdalény Rettigové 4, Praha 1**

Datum: **3. října 2018**

Program:

12.30– 13.15

Využití metody FIE v rámci základní školy – přemostování, příklady dobré praxe, vytváření proinkluzivního prostředí

Jak vytvářet proinkluzivní prostředí v základní škole, které instrumenty FIE jsou vhodné a proč? Přemostování jako prostředek k propojení teorie s praxí, jak postupovat při výuce ve škole, abychom docílili efektivního upevnění poznatků. Uvádění principů do praktického života.

Mgr. et Mgr. Vendula Jašková, pedagog a speciální pedagog, lektor a trenér metody FIE, základní škola Otevřmysl

13.20 – 13.40

Využití prvků FIE ve speciálně pedagogické intervenci

Společné vzdělávání, a s tím související podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, je alfou a omegou současného školství. Přestože legislativní dokumenty stanovují stupně podpůrných opatření a následné využití optimálních aktivit, je pouze na znalostech a zkušenostech učitelů, jaké činnosti budou k rozvoji jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami volit. V této souvislosti bych chtěla poukázat na možnost využití prvků FIE ve speciálně pedagogické intervenci, zejména pak u žáků se specifickými poruchami učení.

PaedDr. Renata Kovářová, Ph.D., Katedra speciální pedagogiky, Pedagogická fakulta Ostravské univerzity

13.45 – 14.05

FIE a čtenářské strategie dospívajících s dyslexií; přednáška

Příspěvek se bude zabývat problematikou rozvoje čtenářských strategií dospívajících žáků s dyslexií za využití Feuersteinova instrumentálního obohacování. Nejprve bude představen design původního výzkumu, následně budou popsány jednotlivé výsledky a závěry pro další výzkumy a vzdělávací praxi.

V kvalitativní části výzkumu proběhla realizace speciálních reedukací dospívajících žáků s dyslexií za využití sady výukových materiálů založených na principech Feuersteinova instrumentálního obohacování. V této části práce bylo cílem popsat a analyzovat vybrané faktory ovlivňující rozvoj čtenářských strategií dospívajících s dyslexií zapojených do výzkumu (vlastní učební proces, chování žáků a lektora); zjistit, jaké čtenářské strategie jsou u dospívajících s dyslexií zapojených do daného výzkumu rozvíjeny, které deficity kognitivních funkcí se u výzkumného vzorku projevují při recepci textu a jaká kritéria zprostředkovaného učení jsou při rozvíjení čtenářských strategií výzkumného vzorku nejvíce uplatňována. Reedukace se uskutečnily v průběhu školního roku 2015/2016 pod vedením lektora proškoleného ve Feuersteinově metodě.

V kvantitativní části výzkumu bylo cílem ověřit, zda a jak se odlišuje sebepojetí školní úspěšnosti dospívajících žáků s dyslexií zapojených do výzkumu před zahájením a po absolvování speciálních reedukací s využitím výukových materiálů dle Feuersteinovy metody. Pro měření sebepojetí školní úspěšnosti zapojených žáků byly využity mezinárodně využívané diagnostické nástroje, tj. SPAS a MALS dotazník.

Výsledky a závěry kvalitativní části zahrnují podrobnou metodiku k sadě využitých výukových materiálů, jejíž součástí jsou příklady možných reakcí žáků, upozornění na problematická a stěžejní místa ve vlastním učebním procesu, tj. v jednání žáků a lektora. Dále je předložen přehled deficitů kognitivních funkcí projevujících se při recepci textu u pozorovaných žáků. Jsou popsány čtenářské strategie, které byly v průběhu reedukací u těchto žáků rozvíjeny, a charakterizována jsou i aplikovaná kritéria zprostředkovaného učení.

PhDr. Hana Burešová, Ph.D., pedagog

14,10 – 14.30

Využití zkušenosti zprostředkovaného učení při předávání hodnot dětem

Základní otázky, kterými se budu ve svém příspěvku zabývat, jsou:

- Jak předávat dětem pozitivní morální hodnoty v moderní společnosti, která staví na materiálnosti, bezprostředním uspokojení a egocentrismu?
- Jaké jsou výhody přístupu založeného na zkušenosti zprostředkovaného učení?
- Jak lze teorii zkušenosti zprostředkovaného učení využívat ke zprostředkování hodnot v rámci rodiny a školy?

Hlavní myšlenky příspěvku vycházejí především z díla Shmuela Feuersteina zaměřeného na mezigenerační přenos kulturních hodnot v rámci judaismu a z mé vlastní práce s dětmi.

Mgr. Irena Marušincová, pedagog, ATC Cogito, Česko-anglické gymnázium České Budějovice

14.30 – 14.45 **Přestávka na kávu**

14.45 – 15.45

Učíme se učit, pracovat s informacemi, myslet v souvislostech

V rámci workshopu se zaměříme na efektivní učení, učení a myšlení s využitím principů Zkušenosti zprostředkovaného učení. Učení s ohledem na fungování mozku. Nejprve se seznámíme s různými pohledy na učení, myšlení. Zprostředkujeme si zkušenost se slovem UČENÍ. Poté si vyzkoušíme cvičení zaměřené například: na paměť, myšlení v souvislosti, pozornost, spolupráci. Vše bude prokládáno příběhy z praxe. (videa, ukázky, materiály) Propojíme obsah učiva + formu - příklad obsah, téma. Slovní druhy + třídění. Násobilka - využití paměti, nebo myšlení v souvislostech. Na závěr se necháme vzájemně obohatit otázkami a následnou debatou.

Cíl:

1. zaměřit se na učení s ohledem na fungování mozku, s využitím principů Zkušenosti zprostředkovaného učení
2. ukázat možnosti - praktická cvičení
3. sdílet a obohatit se vzájemně

Mgr. Petra Dočkalová, pedagog, soukromá praxe

15.45 – 16,15

Feuersteinova metoda jako kognitivní trénink u dospělých po traumatických úrazech mozku

Feuersteinova metoda nabízí jedinečný způsob kognitivního tréninku u klientů se specifickými potřebami po traumatických poraněních mozku. Schopnost zvládat nejen úkoly běžného života, ale i opětovný návrat klienta do jeho profese, je zásadní motivací pro práci s metodou. Cílená stimulace a aktivace kognitivních funkcí umožňuje klientům v obtížném období jejich života možnost opět zažít úspěch ze zvládnuté práce, ukazuje jim cestu jak přistupovat ke stále náročnějším úkolům a obnovuje jejich pocit vlastní identity a sebevědomí.

Mgr. Eva Corkery, pedagog, soukromá praxe

16,10 – 16.40

Metoda FIE u studentů VŠ

Autorka příspěvku představí rámec, ve kterém se studenti psychologie a zájemci z řad pedagogických pracovníků seznamují s metodou Feuersteinova instrumentálního obohacování na PedF UK. Tito mají možnost metodu „ochutnat“ v rámci volitelných kurzů či sebezkušenostních skupin. Klíčovým zdrojem předkládaných zjištění jsou přitom reflexe samotných studentů, ve kterých hovoří o svých prožitcích z průběhu lekcí. Cíle příspěvku jsou následující: 1) představit subjektivně vnímané přínosy metody pro studenty; 2) zaznamenat, jak studenti nahlížejí na základě vlastního prožitku na metodu FIE; 3) upozornit na zásadní momenty využití FIE při práci se studenty a pedagogickými pracovníky.

PhDr. Barbora Lucká, Ph.D., Katedra psychologie Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy

16.40

Závěr konference

Změna programu vyhrazena